

Debrecen 1891

Debrecen 1891 1891

Előfizetési árak:
 Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:
 Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó irodájában (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
 Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

Irányi indítványa.

Debreczen, július 2.

(—a.) Irányi Dániel, a függetlenségi és 48-as párt köztisztelő elnöke, ki régóta sürgeti már a választások tisztaságát és a választási törvény reformját, erre vonatkozólag indítványt nyújtott be a képviselőház szombati ülésén, mely indítványban oly törvényjavaslat előterjesztésére sürgeti a kormányt, mely kimondaná, hogy a választói képesség legyen egyenlő az egész országban; a választói jog terjesztessék ki mindazon önálló polgárokra, kik legalább 4 frt egyenes állami adót fizetnek; az 1848/49-iki honvédek azonban — adójukra való tekintet nélkül — választói joggal birjanak; az adó fizetésének elmulasztása ne vonja maga után a szavazati jog elvesztését; tétessenek célszerű intézkedések az összeírások törvényességének ellenőrzésére, a választások szabadságának és tisztaságának megőrzésére s a visszaélések megszüntetésére; végül a szavazás legyen titkos.

Tagadhatatlan, hogy a mi választási eljárásunk temérdek hibában leledzik, melyeken javítani kell és lehet: tagadhatatlan az is, hogy az állampolgári jogok nincsenek nálunk egyenletesen megosztva, holott a ki terheket visel, annak jogokat is kell gyakorolnia, mert a kötelezettség jog nélkül nem egyéb szolgaságnál.

Igazság szerint a választói jogot mindazokra ki kellene terjeszteni, akik adót fizetnek, bármilyen csekély legyen is

az, — bizonyos tekintetek azonban ezt még gátolják, de azért feltűnően több jogot adni annak, a ki több adót fizet, még sem szabad, mert ez a szocializmus terjedésére vezet; mi például örömet fizetnénk annyi adót, a mennyit az esztergomi hercegprimás fizet, de hát tehetünk-e mi arról, hogy nem születünk esztergomi hercegprimásnak?!

Nagyon helyeselnék tehát az indítványnak azon részét, mely a cenzus leszállítást kívánja; helyeselnék azt is, hogy az 1848/49-iki honvédek cenzus nélkül is birjanak szavazattal, mert azok, kik oly vilézüll küzdöttek a magyar alkotmányért, első sorban megérdemlik azt, hogy alkotmányos jogokat gyakoroljanak.

Az adófizetés elmulasztása eddig maga után vonta a szavazati jog elvesztését. Irányi azt indítványozza, hogy a jövőre az adófizetés elmulasztása ne vonjon maga után ily súlyos jogfosztást. Ebben is igaza van Irányinak, mert a jelenlegi rendszer csak a gazdagoknak kedvez, kik könnyű szerrel kifizethetik adójukat, míg a szegény embernek nem oly könnyű dolog a kiszabott határidőre összehozni a pénzt s ha ez nem sikerül neki, szavazati jogát elveszteli, de az adót azért behajtják rajta; — pedig ha a szavazati jog az adó befizetéséhez van kötve, akkor ennek az lenne a természetes következménye, hogy a kit szavazati jogától megfosztanak, annak az adóját is engedjék el!

A választások szabadságának és

tisztaságának megőrzésére legcélszerűbb eszköz lenne a titkos szavazás behozatala. Titkos szavazás esetén nem lehetne a választókat terrorizálni, a vesztegetések is csökkennének, mert senkise lenne bolond vesztegetni, midőn nem ellenőrizheti, hogy az általa megvesztegetettek beváltják e szavukat.

Hogy mi lesz az Irányi indítványának a sorsa: azt persze még nem tudhatjuk. Egyet azonban máris tudunk. Nevezetesen azt, hogy ha a kormány hajlandó lenne is az Irányi indítványának többi pontjait elfogadni, az utolsó pontot, a titkos szavazásra vonatkozót, még se fogadná el, — ámbár komédia az egész választási rendszer mindaddig, míg a titkos szavazás be nem hozatik.

Nem fogadná pedig el azért, mert titkos szavazás mellett 67-es kormány egy se tarthatná fent magát, mert a minden nyomastól megszabadult választók nagy többsége azon párt jelöltjeire adná szavazatát, mely párt rendületlen kitartással küzd Magyarország függetlenségeért!

Ha ezt nem hiszi a kormány: próbálja meg!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 1-én.

A képviselőház tegnapi ülésén először Konkoly József, utána gr. Bethlen Gabor beszélt a közigazgatási javaslat ellen, míg Horváth Boldizsár hosszabb beszédben a javaslatot védte. Törs Kálmán szigorú tárgyilagossággal s a függetlenségi párt élénk helyeslése mellett kritizálta s utasította vissza a javaslatot. Az ülés végén Horváth Ádám

A pöstyéni fürdőben ez évben még nagyobb a vendégek száma, mint előző években volt. S ennek oka bizonyára nem az, hogy az emberiség ez évben csúszosabb és köszvényesebb volna, mint az előző években volt, hanem a fő indok az, hogy a fürdőben tavaly megindult ujítás kellemes áldásai ez évben váltak még érezhetőbbekké s az ellátás izlés, kényelem és olcsóság tekintetében minden külföldi fürdőt fölülmul.

Ez idő szerint 700 vendég van együtt. Egyetlenegy hazai fürdő sem mutathat föl ma ilyen nagy közönséget, kétségkívül azért is, mert Pöstyén is a maga nemében egyetlenegy. Gyógyító iszap van máshol is bőven, Budán is, Hevizen is, hol szintén sok beteg gyógyul; de egyiknek iszapja sem olyan erős és magas hőfoku.

Ennélfogva ez a csúszosak és köszvényesek utolsó hőforrási fóruma, a hova türelmetlen föllebbezéssel járulnak, ha az alsóbb instanciákon elvesztették porukat, melyet egy kizsófölperes: a betegség folytat ellenük. Ez a végső menedék, melybe bizalommal vetik reményöket. A térkép csak egy Jóremény fokát ismer, pedig a valóságban létezik több is. Ilyen például az a kis lombos zöld sziget is, melyet a rohanó vág két ága ölel körül s mely hőfor-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Német színház Budapesten.

*Német színház lesz újra Pesten,
 Igy szól a bölcshatározat;
 Dreimal hoch die brave Magistrat!
 Minden vaks egy ordót arat.
 Lehullt az árva scab Muzsáról
 A szörnyűséges rabbilincs:
 Mit is ér a magyar főváros,
 Ha még nem et színháza sincs?!*

*Oly árva volt a Gyapju-utca,
 Hol jodliroztak egykoron;
 Lángba tün szegényünknek párja
 Borítá s egy lón pusztá rom.
 Am most újabb életre keltik
 A gutgesimnt spieszbürgerek:
 Lipót városi fejn magyarkák,
 S komisz stréber beamterek.*

*És felomul majd Budapestre
 A sok „berühmt” schonnai.
 Kokány orrok, ékes cseh-banda,
 Csaszlan prototypjai.*

*Lerchenfeld büvös nyelve fölzeng,
 Mint zenge annyi éven át
 Az ezredéves ünnepélyen
 Emelni a magyar hazát.*

*Árcán bolyong rongyos falakban
 A honi Muzsa, sorsa pang;
 Nyomorba teng, míg palotát lel
 Hazánk szivében a bitang.
 S pátrónusi, — kiket nem gátol
 Sem honfi érzet, sem szemérem: —
 Várják most — s méltán — a kitüntetést,
 — Mert ez ma nálunk honfi érdem.*

Luczi-Feri.

Pöstyéni levél.

— Fördői tárcza. —

Pöstyén, 1891. június 30.

Mig ti, kedves barátom, a júniusi esők után újra hozzá jutottatok a debreczeni Peterfia aldott porához s ezzel edzitek egészséges tüdőötöket, azalatt mi a pöstyéni ligetekben szívjuk az éltető jó levegőt s tüdőnk helyett mi tagadás, bizony mi a köszvényünket és eszüőnköt kuraljuk a kies Vágvölgy ezen sígérret földjén.

Debrecen
Debrecen

interpellálta a miniszterelnököt a müncheni »Allgemeine Zeitung«-nak egy közleménye miatt. Az interpellációra a miniszterelnök azonnal válaszolt.

Konkoly József nem fogadja el a törvényjavaslatot, hanem csatlakozik Szederkényi Nándor határozati javaslatához. Ő sokáig volt megyei tisztviselő s állíthatja, hogy függetlenséget mi sem zavarta. A fiatalság azért nem vállalt szívesen megyei hivatalt, mert a javadalmazás igen rossz volt és rossz még ma is. A közigazgatás rosszságának oka többek között a községek hibás szervezésében rejlik.

Bethlen Gábor gróf kijelenti, hogy mindig híve volt a szabadelvűpártnak és ha a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot nem is fogadja el, azért nem lesz ellenfele a szabadelvű pártnak. Nem érti, hogy a kormány miért akarja omnipotenciáját törvénybe iktatni és megsemmisíteni. A híres Verwirrungstheorie alapján allanak, akik a törvényjavaslatot pártolják. Tagadja, hogy a javaslat hasznára fog valni a nemzetiségek megnyerésére irányuló törekvésnek; legfeljebb a Thalmann-féle kinevezések szaporodását várhatjuk. Bizzuk az önvédelmet a nemzetre, mely nem alkuszik és ne a kormányra, mely mindig opportunistá. Tudományos jelszavakkal nem lehet államot fentartani, a tudományos teoriák több bajt okoztak, mint hasznat. A javaslatban a szabadelvűségnek kevés nyomát látja. Készséggel növesztene az állam hatalmát, de nem a kormány tülhatalmát azért a törvényjavaslatot nem fogadja el.

Ezután felszólalt Horváth Boldizsár, utána Török Kálmán indokolta, hogy miért nem fogadhatja el a törvényjavaslatot. Hangsúlyozza, hogy a mi államunk nem független, nem tudja akaratát érvényesíteni a legfontosabb állami tevékenység terén. Ily függő állam kormányának nem szabad olyan tulságos hatalmat adni, mint aminőt a törvényjavaslat adna, ha életbe lépne, azért Szederkényi határozati javaslatához hozzájárul.

Horváth Ádám képviselő a következő interpellációt intézte Szapáry Gyula gf. miniszterelnökhöz:

Igaz-e, hogy a kormány az erdélyi szászokkal, mint külön nemzetiségekkel tárgyalásokat folytatott és velők megegyezésre jutott? Igaz-e, hogy a megegyezés következtében egyesek elmozdítottak hivatalaikból? Hajlandó-e a miniszterelnök a kiegyezést a ház tudomására hozni? Helyesli-e a miniszterelnök és akaratával, tudomásával törtenik-e, hogy a megegyezésről a magyar nemzet törvényhozása a müncheni Allgemeine Zeitung útján értesüljön?
Gr. Szapáry Gyula miniszterelnök ki-

jelentette, hogy a szászokkal semmiféle paktumot nem kötött. A »Münchener Allgemeine Zeitung« nem hivatalos közlönye a kormánynak. Elvárom — ugymond — a szászoktól közjogunk ismerését és törvényeink tiszteletben tartását. Ha ennek megfelelően, oly méltányosan szándékozik velük szemben is eljárni, mint bármely nemzetiséggel.

A miniszterelnök választát tudomásul vették.

BELFÖLD.

Az aradi függetlenségi párt hetfőn délelőtt tartotta nagygyűlést az »iparos-ház« dísztermében. A párt tagjai nagy számmal jelentek meg, s a gyűlést Müller Károly ügyvéd, pártelnök nyitotta meg, vázolvá a végrehajtó bizottság és a párt ötévi működését s bejelentve a párt tisztikarának lemondását. A gyűlés az új választást Besze János korelnöksége alatt ejtette meg. Megválasztották újból pártelnöknek Müller Károlyt, alelnököknek: dr. Barabás Bélát, Vizer Pétert, Nikolics Pétert, Novotny Lajost, Huzó Istvánt, Telecsán Sándort, Vizer Lajost, jegyzőknél: Keresztes Gyulát, Avarffy Gezát, Lux Ubaldot, pénztárnoknak: Gyulai Istvánt, ellenőrnek: Tócs Edét. Megalakították a végrehajtóbizottságot és a nagy választmányt is.

Szerb katonaszökevények Magyarországon. Az utóbbi időben az a meglepő jelenség merült fel, hogy számos szerb katona Ausztria-Magyarországba szökök. Egyedül Zimonyba eddig negyvenegy katona szökött, a kik szökésük okául a durva és embertelen bánásmódot említik. A szerb hadügyminiszter a tömeges katona szökések ügyében szigorú vizsgálatot rendelt el.

KÜLFÖLD.

A hármas szövetséget a Standard értesülése szerint az eredeti szerződésnek némi módosításával újították meg hat esztendőre. A módosítást az angol kormánynyal közölték, de a tárgyalásokhoz tanácsot nem kértek tőle. A Standard azt hiszi, hogy az új szerződésben van egy pont, mely arra vonatkozik, hogy a másik két szerződéses hatalom milyen állást foglal el abban az esetben, ha Olaszország Franciaország esetleg megtámadja.

A román trónörökös szerelme. A román király fivére és trónjának egykori örököse, Hohenzollern Ferdinánd herceg bukaresti lapok híre szerint beleszeretett sógor-nőjének egyik udvari hölgyébe s ki is fejezte azt az óhaját, hogy el fogja venni. A trónörökös e szándéka Romániában élénk és kellemetlen feltűnést kelt s a bukaresti sajtó sietett a hercegnek nyomatékkal tudtára adni

hogy ő mint jövendő király az országnak magasabb erkölcsi komolysággal, vagyis rangjához illő házassággal tartozik. Hogy a herceg szerelmes kedvét szegjék, elhatározták, hogy hosszabb külföldi utra küldik. Hogy Erzsébet királyné, az ideális szellemű költőnő mint gondolkozik sógorának szívbéli hajlamáról, arról a bukaresti lapokban egy betű sincs.

Vegyes hírek. Leégett fegyvertár. Mint New-Yorkból távirják: A nemzeti gárda fegyvertára leégett. A tűz mattaléka lett a szomszédos árúház is. A kárt egy millió dolárra becsülik. — Az orosz kormány pöre Rothschilddal. A Kreuzzeitung értesülése szerint Visnegradski pénzügyminiszter pörbe fogja a Rothschild-házat ama károk miatt, melyeket az orosz kölcsön aláírásának utólagos visszavonása által Oroszországnak okozott. — A kolera. Konstantinápolyi hírek szerint az aleppoi kormányzóságban kolera fellépését jelentették, minek következtében az alexandriai kikötőből érkező provenienciákat a beyreuthi vagy smirnai vesztégtintézetek valamelyikéhez utasítják. — A veloczipéd az orosz gyalogságnál. Az orosz hivatalos lap rendeletet közöl, melynek értelmében a gyalogságnál behozzák a veloczipédet a hírek gyorsabb közvetítése végett.

Körlevél.*

A debreczeni kir. ítélő-tábla kerületében működő kir. bíróságokhoz.

A bírói és ügyészi szervezet módosítását tárgyzó 1891. XVII. t. cz. a kir. tábla kerületében levő bíróságok feletti gyakorlándó felügyeleti joggal a kir. tábla elnökét ruhazza föl.

Eme jog réám, ki a jelzett törvény erejénél fogva a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében működő bíróságok feletti felügyelet gyakorlára vagyok hivatva, kötelességeket is ró, melyek arra ösztönöznek, hogy a fenebb idézett törvény hatálya lépte alkalmazból a felügyeletemre bízott bíróságokhoz néhány őszinte szót intézzek.

A törvénynek eme felügyelet gyakorlásáról intézkedő rendelkezéseiben nem a hierarchikus alárendeltség élettelen szabványainak, hanem annak a magasabb eszmeinek kifejezését kell keresnünk, miket a törvény, midőn a bírák feletti felügyeletet bíróra ruhazza, ez irányban a bírói kart autonóm testületté tömöríti s ez által függetlenségének újabb biztosítékait beleszeresíti. Ennek hatása alatt ama testületi közszellemnek kifejlődését várom, mely a testület minden egyes tagjának lelkében azt a tudatot szilárdítja meg, hogy a testület becsületének, hírnevének és tisztességének

*) Törzsküében kését.

Szerk.

rasai és drága iszapjáról rég idők óta messze földön híres, úgy hogy mihelyt kitavasodik, minden évben egész nemzetközi emberáradat lép el, s vendégei a szélrózsa bármely irányából érkeznek is, voltaképp mind egy uton jönnek, a jó reménység útján. Valamennyien biznak az iszapban s méltán. Ha a köszenet, mely kanzainkat fűti, fekete gyémántnak neveztek el, bizony ez a hó iszap is, mely a czúzt gyógyítja megérdemelné, hogy szürke aranyárnak hívjuk. Nemcsak azért, mert tulajdonosa gróf Erdődy Ferencz, sok aranyat lát belőle, mivel a harmincezer forintnyi évi bér aranyra váltva is egy kis aranyhegy; hanem sokkal inkább azért, mert tömérdek szenvedők embernek adja vissza az egészségét, mely pedig — tudvalevőleg — ezüstnél, arannyal sokkal többet ér.

Pöstyén régi gyógyhely. Parkjának ligetei közt van egy kőfészület, melynek aljára az 1791-dik évszám van vésvé. Nem messze ettől, arnyas fák alatt, a mult év tavaszán állított föl hálaemléket, gránit talapon imádkozó Boldog Asszony-t, egy jó lengyel ur, kit sokáig tartott kinzó közsvényetől a pöstyéni iszap szabadított meg. A lengyel fölirat aiján magyarul olvasható e sor: »A hála jeléül.« Ha azt a száz esztendőt vesszük, mely e két emlékül felállításá közé esik, ki tudja, hogy e hosszú idő folyama alatt hány ezer meg ezer

ember találta itt meg legfőbb vágyának teljesedését: tönkremenő egészségének helyreállítását. Nem vezettek itt erről soha naplót, sőt az sem jutott az uradalmi igazgatóság eszébe soha, hogy — a mit nem egy külföldi, sokkal gyéreb hatásu hóforrásnál is létesítettek — »mankó-muzeum«-ot állítsanak föl, ama leg-súlyosabb betegek szívességéből, kik ide két mankón kinosan jöttek s aztán könnyű láb-bal, egy sétatálczával távoztak el. — Csak az idén jutott eszébe a főbérnök: az ipolysági Winter Sándor nagykereskedőnek, hogy elkérve néhány ilyen mankót, alapját vesse meg egy olyan gyűjteménynek, mely a jövendőbeli szenvedők számára szintén a hit és bizalom élesztő forrása lesz.

Különben magában a levegőben is, mely egy héttel ezélt még az akáczfák sok milliónyi virágfürtjétől volt illatos, most pedig a hárs-virágok jó szagával van elárasztva, megvan a bizalom malasztja.

Sok ember, ki a tél utolsó és a tavasz első hónapjait szobájába zártan, támlányban vagy kórágyon ülve, mozdulni is alig bírt s minden izületében vagy csontjában a esz nyilalásait érezte és magát e siralom völgyének egyik legtehetetlenebb Lázárjának képzelte, ide jutva, ama kétszer görbe lábú, meghajolt hátú betegek közé, kik két mankón hintálják tova nagy lassan magukat, vagy a kik a gördülő

kis kocsirol le sem bírnak lépni, ezek láttára még kedve támad össze is ütni a bokáját, mert egy pillanatra — ezekhez képest — még tán Herkulesnek is gondolhatja magát.

A természet sajtószertü áldása e hely, mely hazánkknak külföldön és messze világrészekben is elismert büszkesége.

A jelenlegi bérlő Winter Sándor személyében oly férfi vette kezébe e világhírű fürdő kezelését, ki mindenben a közönség javára s meglegedésére törekszik. S fiaí Ferencz és Lajos atyjukhoz mindenben méltó nemes jellemű ifjak, kik összes ambícióikat helyezik abba, hogy vállalatukat ne csak pusztá anyagi siker koronázza, hanem a pöstyéni fürdőt, az emberiség e nagy jótéteményét, mindegyre kellemesebbé, áldásosabbá tegyék s annak első rangu posícióját a világ leghiresebb fürdői közt megtartsák, sőt emeljék.

Vizszontlátásra kedves barátom; remélem, hogy pár hét mulva viruló színben fogja ön vizszontlátáni — igaz hívét

N Elemért.

Gondolatok.

Az erény soha sem tudna oly messzire haladni, ha a hiúság nem szegődne társául.

A czivódások hamarabb véget érnének, ha csak az egyik fél részén volna az igaztalanság.

mindannyian egyaránt védői vagyunk, hogy ez a kötelezettség mindannyiunkat egyetemleg terhel, — hogy ez az egyetemlegesség egymás lépteinek nemes értelemben gyakorlandó ellenőrzésére kötelez, de kötelez egyszermind arra is, hogy egy részről azoknak, kik méltó védelemre szorulnak, testvéri érzéssel nyujtsunk támogatást s a tántorodókat baráti kézzel vonjuk el az örvény széléről, ugy másrészt a méltatlanokat kéréshetetlenül rekeszszük ki a testület kebeléből.

Megvagyok arról győződve, hogy a debreczeni kir. tábla területében működő bíróságok tagjait ezek az érzelmek fogják vezérelni s elvárom, hogy a bíróságok minden egyes tagja emez érzelmek megszilárdulására minden erejével közre fog működni.

Kötelességemhez képest éber figyelemmel fogom kísérni bíróságaim minden egyes tagjának működését, felfogom keresni pályatársaimat működésük székhelyén, — óhajtom személyesen megismerni mindannyiát, — elnöki szobám ajtaja mindig nyitva lesz azok előtt, a kik bizalmukkal kívánják megtisztelni s nem fogok elzárkózni azoktól a köröktől sem, a melyeknek illetékes véleményét pályatársaim hírnevének elfogulatlan bírálatára hivatottaknak tartom, — de viszont megfontolás nélkül utasítanám vissza a fondorkodó besugásokat, ha ilyenekkel találkozom.

Aggódó gondossággal kívánom felkeresni azokat a forrásokat s mérlegelni azok hitelét, a melyekből pályatársaim képességére, képzettségére, jellemére s magaviseletére nézve alapos meggyőződést szerezhettek; és e pontnál már most kívánok arra figyelmeztetni, hogy a hivatali állások betöltése körül befolyásomat, ha annak érvényesítésére alkalmam nyílik, csupán egyetlen tekintet fogja vezérelni: igazságügyünk magas érdeke. — Ez a tekintet kizárja előttem azt, hogy a betöltendő állásokra való ajánlatnál a pályázók személyes érdeke, csupán a rangidősség, hosszas szolgálati évek, a megélhetés kényszere, családi kötelek stb. egymagukban irányadóul szolgálhassanak. Kijelentem, hogy jogosulatlan aspirációk támogatója nem leszek soha s nem engedem, hogy ezek mögött a valódi érdem hátterbe szoruljon; de igenis, minden befolyásom latbavételével, lelkem egész melegével fogom azoknak, de csak azoknak előmenetelét támogatni, a kik erre képességüknél, szorgalmuknál s jellemük szelőltségénél fogva a legérdemesebbek. És eme feltételeimben nem engedem magamat megtántoríttatni sem a pártfogók feltolakodó befolyása, sem rimánkodó panasza, sem hírlapi reklám, sem a tájékozatlan közvéleménynek vagy az ezt tolmácsoló sajtónak hivatalos bíráskodása által, — a míg ebbeli nézeteim kelendőek lesznek e hazában; ellenkező tanok uralma engem amugy sem találha többé e helyen.

Mai viszonyaink között gyakran kerül a magyar bíró olyan kísértés veszélye elé, hogy a hivatalos teendőik halmazával a bíráskodás alaposságának rovására kell megküzdnie. Nem szabad eme veszélynek áldozatul esnünk. Előtünk nem lehet egyedül irányadó az államháztartásnak ebbeli érdeke, mely kevés bírótól sokat, nagyon sokat kíván, többet mint bármely más államban; hanem mi azért vagyunk itt s arra esküdtünk, hogy polgártársainknak igazságot szolgáltatassunk, ezt pedig egy percig sem szabad feláldoznunk annak a törekvésnek, hogy az igazság rovására tüntessünk a számok halmazával, s hogy az állam fiskális érdekeinek szolgálói szegődjünk. — En azonban ismerem a felügyeletre bízott bíróságok tagjainak hazafiságát, s hiszem, hogy az igazság és alaposság áldozatul ejtése nélkül is bizonyosságát fogják szolgáltatni annak, hogy a bírói hivatás lelkiismeretes betöltése minden erőnek s minden időnek feláldozását követeli. Ha pedig, mint remélem, a debreczeni kir. ítélőtábla kerületében működő bíróságokat jövőben is ily hazafias szellem fogja lelkesíteni, akkor elvárom, hogy a testület eme közérzetével szemben annak egyik tagja sem fog kivételt alkotni s nem fogja akarni a munka terhét a szorgalmasabbak vállaira háritani. — Elvárom tehát, hogy a felügyeletre bízott bíróságok szorgalom tekintetében sem engedjék

magukat hazánk többi bíróságai által megelőztetni.

A bíró hivatása komoly, zajtalan és nyugodt, pályáját nem kíséri tapsvihár, munkáját nem jutalmazza a közönség éljene, utját nem jelölik a dícsőség emléktáblái, számára nem fűz babékoszort senki; de van mégis egy jutalma, — a legértékesebb érdemkereszt, mely a férfi keblét díszítheti: a kötelességek hű teljesítésének öntudata. Lelkesítse és vezérelje ez a tudat bírótársaimat nehéz munkáik folyamán és jutalmazza a nyugalom éveiben is.

Ifju pályatársaim szívére pedig, a kik keresik még az eligazodás fonalát, a következő utbaigazító jelszavakat kötöm: legyen tanácsadójuk saját lelkiismeretük, evangyéliumuk a törvény, s hitvallásuk az igazság forró szeretete.

Kelt Debreczenben, 1891, június hó 23-án.

Puky Gyula,

a debr. kir. ítélőtábla elnöke.

Főhívás előfizetésre.

A harmadik negyedév kezdetével bizalommal kerjük föl t. előfizetőinket az előfizetés megújítására.

Lapunk, mint a debreczeni és vidéki olvasó közönség kipróbált közlönye, hiven szolgálja a közügyeket, első sorban e város és vidékének érdekeit, e mellett hű tükre az országos és külföldi eseményeknek is.

A napi-renden lévő kérdésben, a közgazgatás államosításának kérdésében, lapunk az önkormányzati és választási rendszer fentartása mellett harcol, a jogokat elkobozni akaró kormánnyal szemben. A nagy vitát, mely a képviselőházban foly, részletesen ismertetjük s a kérdést, mely mindannyiunkat érdekel, minden oldalról megvilágosítjuk. A „Debreczen“ mindig ott volt a nemzeti jogokért küzdők sorában s feladatát most is hiven és lelkiismeretesen betölti.

Azon igérettel, hogy lapunk szellemi részére ezután is nagy gondot fordítunk, kerjük az előfizetések megújítását.

Vidéki t. előfizetőinket, különösen az olvasó köröket és kaszinókat arra kerjük, hogy előfizetéseiket ne könyvárusi úton, hanem a kiadóhivatalhoz intézett postai utalványon ujítsák meg, mert a könyvárusi közvetítés — különösen ha számosan veszik azt igénybe — nekünk tetemes kárt okoz. Egyuttal tisztelettel kerjük hátralekös előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére, hogy kötelezettségeinket mi is pontosan teljesíthessük.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 10 frt.
Fél évre . . . 5 frt.
Negyed évre . . 2 frt 50 kr.
Egy óra . . . 1 frt.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Ujdonságok.

* Szegénységügyi bizonyítvány. Tegnap vezérezkünkben általánosságban, minden helyi vonatkoztatás nélkül foglalkoztunk az érettségi vizsgálatok eredményével. Kifogásoltuk gf. Csáky kultusz-miniszter ukázat, melylyel az érettségi vizsgálatokat megszigorította, — kifogásoltuk azon vizsgáló bizottságok eljárását, melyek ezen kultusz-miniszteri ukáz szolgálai végrehajtóivá váltak, — kifogásoltuk azon tulajdonságos szigorúságot, mely annyi ifju előmenetelét gátolta s annyi családnak okozott — a temérdek áldozattól eltekintve — keserűséget és bánatot. Ezen általánosságban tartott cziklünknek helyi szempontból is teljes igaz-

ságot szolgáltatott a »Debreczeni Ellenőr« tegnap száma. — midőn konstátálta, hogy a debreczeni ev. ref. főiskolában érettségi vizsgálatra jelentkezett ifjaknak harmincz százalékát elbukttatták! Borzasztó szám ez, melyet mi szégyeltünk, volna nyilvánosságra hozni, mert azon meggyőződésben vagyunk, hogy ezen rettenetes eredmény nem válik a debreczeni főiskolának — melyre mi laikus protestánsok is büszkék s jó hírnevére féltékenyek vagyunk — dícsőségére! — Határozottan szegénységügyi bizonyítvány ez, melyet nem ment se a szigor, se a vizsgáló bizottság lelkiismeretes eljárása, hanem kedvezőtlen képet tár föl azon közoktatási rendszerről, mely nyolcz hosszú év alatt csupán annyira viszi, hogy az ifjaknak egy harmadát el kell buktatni! Ismételve sürgetjük, hogy gyakoroljanak nagyobb szigort az alsó osztályokban, akkor aztán nem lesz szükséges ilyen gyarló eredményekkel a debreczeni főiskola hírnevét — mely közös kincse a protestánsoknak — kisebbiteni!

* Az ipartestület megalakítása.

Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, mint elsőfoku iparhatóság, az ipartestület alakuló közgyűlését f. hó 19-ik napjának d. e. 10 órájára tüzte ki. Az alakuló közgyűlés a városháza nagytermében tartatik meg s erre meghívotnak a városban lakó összes, képesítéshez kötött önálló iparosok.

* Fényes esküvő folyt le tegnap d. u. Nagy-Váradon a Szt. László templomban. Csanak János földbirtokos vezette oltárhoz Jankó Mariskát, Janky Józsefnek, a nagyváradi kereskedelmi és iparkamara elnökének kedves leányát. Nyoszolyó leányok voltak: gf. Beroldingen Melanie, Csanak Margit (Debreczen), Grünwald Gizella, Huzella Margit (Budapest), Janky Gusztika és Knorr Margit kisasszonyok. Völgyek: Bosznay István (Debreczen), Csanak Jenő, Janky Antal, Kaszaniczky Andor (Debreczen), Sesztina Jenő (Debreczen), Stefanovits Vladimir (Ujvidek). Násznagyok: Csanak József (Debreczen), Kunz Gusztáv. Nyoszolyó asszonyok: Özv. Lukács Jánosné, Grünwald Henrikné.

* Katonai hír. Bolla Kálmán tábornok hétfőn este Nagy-Váradra érkezett s kedden szomlét tartott a Szaldobágy fele kivonult honvédség felett.

* Múzeum Nagyváradon. A biharmegyei régészeti és történelmi társulat a jövő évben megkezdte a múzeum építését Nagyváradon, melyet főleg a ritka és nagy értéket képviselő Ipolyi-műkincsek alkalmas elhelyezése czéljából emelnek. A vállalatot nagyban támogatja a társulat, mely elhunyt elnöke, Römer Flóris helyett Bunyitay Vincze akadémiai tagot és a nagyváradi püspökség könyvtárnokát választotta meg elnökül. A múzeum czéljaira eddig 10-11 ezer forint gyűlt össze.

* Szerkesztő-változtatás. A függetlenségügyi és 48-as párti »Nagyváradi Hírlap« szerkesztését Paksy Gusztáv vette át.

* Milyen legyen és milyen ne legyen az asszony? A napokban hasonlatosság volt közölve az óra és leányok közt. Szabad legyen most az asszonyoknak egy- és más tárgyhoz hasonlatosságáról egyet-mást közölni. A jó feleségnek három tárgyhoz kell hasonlítani, de mégis ugyanazon három tárgyhoz nem szabad hasonlítani. Ugyanis: 1-szor. A jó asszony legyen olyan mint a csiga: azaz mindig a maga házában legyen; de ne tegyen úgy, mint a csiga, ne hordja a hátán minden birtokát. 2-szor. Legyen olyan, mint a visszhang: beszéljen, mikor szólnak hozzá; de ne legyen olyan, mint a visszhang, azaz az utolsó szó ne legyen mindig az övé. 3-szor. — A jó asszony legyen olyan, mint a toronyóra: sohse késsék, mindig pontosan járjon, és soha meg ne álljon, de ne legyen olyan, mint a toronyóra, ne beszéljen olyan hangosan, hogy az egész város meghallja!

* **Öngyilkos kapitány.** Tegnap este hat óra tájban gyorsan terjedt el a hír városunkban, hogy **Skala Hugó** első osztályú kapitány a helyben állomásozó 39-ik gyalogezredben, melynek második zászlóaljánál a 14-ik század parancsnoka volt, öngyilkosságot követett el. Skala kapitány a város társas köreiben általában ösmerős volt, szolgálatban pedig példányképe lehetett a jó katonának. — Az öngyilkosságról, bár az már tegnap reggel 8 órakor történt, csupán ma reggel tudhattak biztos részleteket. — Ugyanis Skala kapitány tegnap reggel lakásáról eltávozott s egyenesen a zsidó-temetőn tul eső átkos-földre ment, itt a Gál tanyán, egy szék, bokros uton szolgálati revolverével föbe lötte magát. A golyó jobb halántékán ment be s hátul a kis agyon jött ki, s orvosi vélemény szerint rögtön halált okozott. A holttest délutánig ott volt a bokor alatt, a nélkül, hogy valaki észre vette volna. A lövést sem hallotta senki. Késő délután a tanyás két fia eprézni ment az ösvényen keresztül s úgy vettek észre a holtan fekvő katonatisztet. — Azonnal beszaladtak a tanyára és elbeszéltek, a mit láttak. Rövid idő alatt már a városban is tudták az esetet, a holttestet beszállították a katonai kórházba, hol tegnap mindjárt fel is boncolták. Ma délután temetik el. Skala kapitány férfi kora delén lett öngyilkossá s úgy tisztársai, mint a nagy közönség körében általában részvétet keltett balsorsa. Azt rebesgetik, hogy tettének oka anyagi zavar lett volna, de erre nézve semmi biztos adat nincs. Ugy értesülünk, hogy az öngyilkos kapitány két levelet hagyott hátra, egyiket Krausz ezredes nevére címzve. Tettének indokairól csak e levelek nyújthatnának fölvilágosítást.

A katonai tisztikar a halálesetről német nyelvű gyászjelentést adott ki, mely magyarul következőleg hangzik:

— Az Elek orosz nagyherceg nevét viselő 39-ik gyalogezred tisztikara fájdalommal tudatja azon veszteséget, hogy szeretett bajtársuk, **Skala Hugó** cs. és kir. első osztályú százados, a hadi érem tulajdonosa, július elsején, reggeli 8 órakor, életének 36-ik évében, hirtelen elhunyt. A megboldogult földi részei ma, július 2-án, d. u. 6 órakor fognak a cs. és kir. katonai kórházból örök nyugalomra kísértetni. Az engesztelő szentmise-áldozat jul. 8-án, szerdán reggel 9 órakor fog a helybeli róm. kath. templomban az egék urának bemutatni. Debreczen, 1891 július 2-án.

* **A nyár.** Julius hű maradt hagyományos híréhez: forró nyári napokkal köszöntött be. Egetően lövelnek alá a nap sugarai a kék égboltról s nagyon kedvessé lett az utcáknak azon oldala, hol egy parányi árnyékot lehet találni. Az uszoda és a sörházak nagy látogatottságnak örvendenek; a nagyerdőt is számosan keresik föl este felé, midőn a hőség már csökkenni kezd. A ki teheti, szókik a forró katlanhoz hasonló poros városból szőlős-keretekbe, falura, vagy fűrdőre. Az irodákban inguira vetkőzve dolgoznak a fehér rabszolgák; — a riporterek (míg a szerkesztő ur kényelmesen pipázik a hűvös szerkesztőségi szobában) támolgyogva járnak az utcákon, azt lesve, hogy hol tehetnének szert egy jó kövér — kacsára, mely mellé oly kitünően izlik egy pohár habzó sört kiüríteni.

* **A világ legnagyobb postaszállítmánya.** Mult szombaton tizenhét hajó indult New-Yorkból európai kikötőkbe. — E hajók szállították a legnagyobb postaszállítmányt, melyet valaha továbbítottak. Tavirati jelentés szerint hétszázötvenezer levelet hoznak Európába.

* **Rossz szivarok.** Komiszak, bűdössek, rosszul égnek a trafikok szivarjai. Néme-lyikben tollat, rongyot, szórt, forgácsot, spár-gát és szurkot is talál az ember. — Különö-sen minden kritikán alul levők a kuba szivarok. — Mindehez még az a nyomoruság is járul, hogy világos szivarokat a kis trafikokban sehol sem lehet kapni, csak a főtrafikban. Pedig nemcsak méltányos volna a kis árusokra, kiktől előre beszedik a bért, hanem a közönség iránti figyelem tekintetéből mindenütt kellene világos jó szivarokat árul-tatni. Tudjuk azt tapasztalatból, hogy felszólá-lásunk az alattas hatóságoknál eredményre nem vezet, azért a pénzügyminisztert kérjük: in-tézkedjék, hogy a közönség drága pénzén minden üzletben kifogástalan tiszta, világos sziva-rokat kapjon.

* **Eljegyzés.** Szücs László, vértesi ev. ref. lelkész jun. hó 30-án eljegyezte Szücs Mi-hálynak az első magyar ált. bizt. társaság hi-vatalnokának, szép és kedves leányát, Vil-mát. Boldogság kísérje az ifju pár frigyét!

* **Kórházunk költségelőirány-zata.** A debreczeni közkórház 1892. évi költséglőirányzatát a belügyminiszter jóváhagyta. Az évi szükséglet 23131 frt, a fedezet 1253 frt, napi ápolási díjjal fedezendő hiány 21,878 frt. A napi ellátási díj 60¹⁶/₁₀₀ krajczárban kereken 60 krajczárban van megállapítva. A fennmaradó 48¹⁰/₁₀₀ kr. a tartalékalap gyarapítására fordítandó.

* **Rossz bélyegek.** Minden oldalról panaszt vettünk a miatt, hogy úgy a hírlap mint a levélbélyegek oly rosszul vannak be-gumizva, hogy azok legnagyobb része haszon-vehetetlen. A bélyegek a rossz gumizás miatt összeragadnak annyira, hogy szétválasztásuk csak a bélyegek szétszakításával eszközölhető. Felhívjuk e körülményre a pénzügyi hatóság figyelmét — tegyen hivatalból jelentést oda, a hol a bélyegeket gyártják, hogy azok gumizása körül nagyobb ügyelettel járjanak el, mert az nem kivánható, hogy a közönség pénzt adjon olyan bélyegekért, melyek a rossz készítés miatt nem használhatók.

* **Honvéd-örrmesterek tánczvi-galma.** A debreczeni honvédörrmesterek f. hó 4-én, azaz szombatn este tánczvigalmat rendeznek a Margit-fürdő-ben. A tánczvigal-mra már minden előkészület meg van téve s az igen látogatottnak ígérkezik. Derek hon-védsgünk, mely osztatlanul bírja a polgárság rokonszenvét, ezúttal is kitesz magáért s be-bizonyítja, hogy nemcsak a harczterén, hanem a sima parketten is dicsőségesen megállja a helyét. Mulatságokra ismétellen föl hívjuk a kö-zönség figyelmét.

* **Bulgáriai kivitelünk akadályaira** vonatkozólag a budapesti kereskedelmi muzeum sőfiai képviselőségének utazója legutóbbi jelen-tésében fontos adatokat közöl. Ezen akadályok szerinte elháríthatók ha: 1. Kiviteli cikkeink arjegyzégeiket bolgár vagy francia nyelven állítják ki. 2. Megrendeléseket áruminták ki-mutatásával igyekeznek gyűjteni. 3. Az arakat frankokban tüntetik fel, és pedig nem Buda-pestről, hanem Szófiától vagy Zaribródtól szá-mítva. Az említett utazó jelentésében még ki-emelendő, hogy Philippopol városban cik-keink közül leginkább mezőgazdasági gépek, vasárúk, kályhák és tüzhelyek, szesz, olesó ablaküveg és üvegárúk, művirágok, lámpák, kész férfi-, női és gyermek ruhák, olesó bőröndök és szíjgyártó munkák, fegyverek, kocsik, fa és vasbutorok, papíros, férfi és női kalapok, optikai árúk stb. találunk vevőre. Burgás mint gabona- és bőrgyűjtő és kiviteli hely bír fontossággal. Jamboliban fabutorokkal kedvező üzletre volna kilátás, ha azokból állandó rak-tár tartatnék. Miről az érdekeltek ezennel értesíttetnek. Debreczen 1891. június 25. A ke-reskedelmi és iparkamara.

* **Ártatlan, de találó!** Nézd csak mama — szól a kis Béla az ablak alatt elvonuló hadseregre mutatva, ahol mennek a Kati bátyjai.

* **Népesedés.** Debreczenben június 21-től június 27-ig született: ref. törv. fiu 11, leány 14, törvénytelen fiu 1, leány 3; r. kath. törv. leány 1, törvénytelen fiu 2; izr. törvé-nyes fiu 2, leány 2; aut. orth. törvénytelen fiu 1; ág. hitv. 0. (A halálozásokat már közöltük. Szerk.)

* **A vízvezeték ügye** a napokban kerül a tanács elé, mivel Rössler Richard mérnök és társa beadták a városhoz kérvé-nyöket, melyben engedélyt kérnek egy évre a vízvezetési előmunkálatok megtételére. A saját költségükön hajlandók tanulmányozni a talaj viszonyokat s ha sikerülne a vízvezeték lé-tésíteni, azt kéri a vállalkozók a várostól, hogy biztosítsa őket, mikép siker esetén ők fognak megbiztatni az egész vízvezeték elkészí-tésével. (Ártézi kut nélkül kevés bizalmunk van ahhoz, hogy városunkban vízvezetékét le-hessen létesíteni. Szerk.)

* **A majmok nyelve.** Garner R. L. amerikai természetűdős a new-yorki, filadelfiai, cincinnati-i és chicagói állatkertekben éveken keresztül kísérleteket tett a majmok artikulálat-lan hangjait értelmezni, azokat kimondani és ismételni. Mivel ez roppant nehézséggel járt, Garner arra az élelmes gondolatra jött, hogy a fonográf segítségét vegye igénybe. Két maj-mot zárt egy ketreczbe, azután elválasztotta azokat és a fonográfot úgy állította föl a nősténymajom kalitkájában, hogy az azokat a hangokat, melyeket a nőstény adott, magába felvette. Mikor azokat a géppel a himmajom ketrecze előtt elismételtette, a majom rend-kívüli örömet mutatott és érdeklődve hallgatta a jól ismert hangokat. A nőstény szintén föl-ismerte a himmajom hangjait, de kevésbé volt azoktól meghatva. Garner a sikeren felbuzdulva, most arról akart meggyőződni, vajjon megérti-e a majom az elmondott szót és a fonográf se-gítségével gyakorolni kezdte magát az egyes hangok kiejtésében. A »New-York Herald«-ban megjelent cikkében most körülményesen leírja, hogyan jutott arra, hogy bizonyos hangoknak az »e-tel« és »ital« jelentést tulajdonítsa. Egy más hang szerinte nem jelenthet mást, mint a »szomjuságot« vagy magát az »ivást«. A »zi-vatarnak« és a »veszélynek« megfelelő han-gokat is felfedezte és kimutatta, hogy mind-ezek a hangok különböznek egymástól s hogy a majmok ezeket mindig egyformán ejtik ki. Februárban Garner egy csuklyás-majommal kezdett kísérleteket tenni, a majom nagyon ba-rátságos és bizalmas volt, annyira, hogy Gar-nernek a kezéből evett. Ha azonban a »ve-szély« szót meghallotta, eltorzult arczzal me-nekült vissza a ketrecz mélyébe. Ezek ugyan még csak tapogatózások a majom-linguistika terén, de annyi bizonyos, hogy a majmok, ap-ugy, mint az emberek, ajkaikat használják a »beszélés«-re. Garner még azt is tudni akarja, hogy sok emberrel ellentétben, a majmok csak akkor beszélnek, ha valami mondani valójuk van. Nem lehetetlen, hogy idők múltán Gar-ner vagy valamely utódja iskolát alapít s min-denkit — a ki szükségét érzi — megtanít majomnyelven beszélni.

* **Értesítő.** Beküldetett hozzánk a deb-reczeni kereskedelmi akadémia és a vele kap-csolatos alsófoku kereskedelmi iskola értesítője, az 1890—91 tanévről. Közéteszi Dr. Bayer Ferencz igazgató. Ismertetni fogjuk.

Legujabb.

Nagy tüzvész egy gyártelepen.

Lapunk zártakor a város minden tornyá-ban konganak a vészharangok. A Stern test-vérek faáru gyára melletti terjedelmes jégverem ég. Maga a gyár is, melynek szárító kam-rájában tegnap reggel tűz volt, komoly ve-szélyben forog.

A náddal fedett jégverem sziporkái messze szállanak. Egy összeégett nád darabot éppen most dobott be azon ház udvarára, hol szer-kesztőségünk van, a szél. A tüzoltók kivonultak s számosan sietnek, gyalog és kocsin a tüz-vész felé.

A helyszínen járt tudósítónk a követke-züket jelenti:

Két óra után néhány perczcel meg-kondultak a félrevert harangok s az utcákon, a nyilvános helyeken nagy volt a izgalom. — Eleinte nem tudta senki, hol van a tűz, de ösztönszerűleg mindenki a gőzmalomra gondolt,

hogy nem ott ütött-e ki már harmad ízben a tűz. E sejtelmét megerősítette az is, hogy a gőzmalom felől óriási füstfelhő emelkedett az égnek s már-már kétségtelen volt, hogy a tűz a gőzmalomban ütött ki ismét.

A péterfia-utca azonnal megélenkült s a rohanó kocsik és emberek izgatott látványt nyújtottak. Mindenki a gőzmalom felé rohant s csupán a nagyerdő bejáratánál lehetett megtudni valójában, hogy hol van a tűz.

A Stern-féle faáru-gyár udvarán égett az óriási nádfedelű pincze, mely egyttal jégverem is. A faáru-gyár ott van a Szikszai-telepen, a Margit fürdő megett. A faáru-gyár nagy főépülete előtt van a jégverem, mely körülbelül 10 méter hosszú, a jégveremtől balra van egy nádas-ház, a gyártól balra pedig egy díszes lakóház.

A jégveremnek a teteje már lángokban állt, mikor a tüzőltők odaértek s a kiszáradt nádfedelek óriási ropogása, füstje, lángja borzadalmat látványt nyújtott. — A nádfedel tiz perc alatt már lángtenger volt s a nagy szél miatt félni lehetett, hogy a szomszéd nádas házba, sőt a faáru-gyárba és a lakóházakba is átsap a láng. A pernye oly sűrűen hullt, hogy alig lehetett közel meenni a tüzhöz. — A tüzőltők és a kéményseprők azonnal bontani kezdték a jégvermet s minden módon oda akarnak hatni, — hogy a láng a bolthajtással elzart pinczébe ne jusson be, mivel a pinczében temérdek bor volt felhalmozva. De most most még 3 órakor, mikor e sorokat írjuk, kétséges dolog, hogy nem hat-e oda is a tűz, sőt nem ég-e meg a faáru-gyár is?!

A tűz oly óriási, mit a nagy szél is növel, hogy a közellevő előfak is égnék már s a füst óriási gomolyokban emelkedik az égnek. Most arra törekednek a tüzőltők, hogy a faáru-gyárt és a lakóházakat megmentsek, bár az nagyon kétséges, hogy sikerülne. Sőt a fürdő és a vendéglő is veszélyeztetve van.

Az egész város igyekszik a tüzhöz, melynek színhelyén óriási az izgatottság.

Mindenesetre nagyon gyanús dolog, hogy oly gyakran környékezi a tüzvész gyártelepeket, s valószínűnek látszik azon sejtélem, hogy gonosz gyújtogató kéz okozza ezen tüzvészeket.

(1/46.) Telefonon értesülünk: **A tüzetsikerült lokalizálni.** A jégverem és egy tengeri göré leégett. A bor-pinczét megmentik. A gyárba is bekapott a tűz, de eloltották. A veszély megszűnt. A kár 2—300 forintra rug. A tűz oka ismeretlen.

„Az értesítő.”

Hetek óta gőzével dolgoztak a nyomdák. Éjjeli napjait tették, hogy elkészüljenek a határidőre. Rengeteg számoszlopokat állítottak össze azokban a füzetekben, melyek a sajtó alól kikerültek, s melyek ma és holnap még egy pár napig a legkapósabb, a legnépszerűbb olvasmányt fogják képezni.

Ezen népszerű sajtótermékeknek a neve iskolai értesítő. Ezt lesi, várja hetek óta az apró-cseprő kisiskolástól a maturánsig az a reményteljes nemzedék, melyet tiz hónapon át gyötört az iskolai munka, ezt várja türelmetlenül a szülő, a ki látni kívánja, mi eredménye van gondosságának s az áldozatnak, mit csemetége műveltetéseért, sokszor, nehezen, meghozott.

Az értesítő! Bámulatos, minő hatása van ennek a sárga, zöld vagy piros borítéku kis füzetnek. Hogy elszorul a szíve a tanulónak, mikor az iskola-szolgálat becipeli a nagy nyálábot, s oda teszi a katedrara. Mit rejt az a füzet? Jót-e vagy rosszat? Mit adna érte ha tudhatná, pedig két perc múlva ugyanis meg fogja tudni!

Pillanat alatt végig fujta az esztendő mozzanatait, hogy megcsinálja a mérleget és ha az rosszul üt ki, megnyugtassa a lelkiismeretét. Eszébe jutnak a készületlenségek, az

álmos, tapogatózó feleletek. Ezekre aligha kaphatott négyesnél jobbat. De hátha szigorú volt a tanár és 5-öst irt be? Eszébe jutnak a tintafoltos feladatok, melyeket labdázással eltöltött szerda délután fogytán úgy sebtiben készített el s melyek mikor visszakérültek hozzá, több volt bennök a pirosténtás aláhúzás, mint az aláhúzatlan sor. Aztán a diák kisbirája mást is eszébe juttat. Óra közben való dulakodást a padok tetején; parittyázásokat, melyek iskolai ablakok betörésével végződtek...

Most a kezébe kapja a füzetet. Lázasan nyitja ki azon a lapon, a hol az osztályáról van szó.

Villámgyorsan találja meg a nevét. Megtalálna ezer között is egyszerre. Hirtelen fut végig a szeme a neve után következő számsoron. Azután, hogy egyszer átfutotta, újra kezdi olvasni, most már lassabban, mintha maga se hinné azt, a mit lát.

A számsorban nincs egyetlen ötös se. Mázsás kő esett le a szívről. A többi már másodrendű dolog. A fő, hogy nem bukott. Erősen tartikják ugyan a sort a váltakozó négyesek meg hármasok s az egész sorban árván buzódik meg a vége felé egyetlen egyes szám, mintha szégyenlené magát: a tornászattól kapott osztályzat, de hát ezt már könnyebben veszi a nebuló. Bukást hazavinni annyi, mint rossz vakációt, talán verést is kapni, pedig a jó vakáció mindenek fölött való!

Az isteni vakáció! Eldobni a könyvet; nem trémázni, minő lecke következik a holnapi órákra, nem izzadni penzumok irásával, térképek és meanderek rajzolásával, hanem két hónapig átengedhetni magát az isteni semmittevésnek, a gondatlan játéknak: ez azon álom, melynek tiz hónapon átadta magát az ifju legényke.

Hogy ne örülne hát, ha az álom valósult; hogy „megusztak” az esztendő.

Viszi is haza nagy robajjal, nagy diadalal az értesítőt; tüntetve mutatja anyjának, kivel könnyen hiteti el, hogy manapság már nem osztogatják a kitünöket, — ekkép emelve értékében a maga alacsonyabb osztályzatát.

Arany gyermekkor, aranyos diák-kor, szép napjaid ezek a mostaniak, minden tréma, minden izzadás daczára. Szép napok; őrizzétek meg ezeknek az emléket; később sok, nehéz időben fogja az megvilágítani komor, csüggeteg lelketeket...

Mikor...

Mikor dobolt a k. Drumm, drumm, drumm! Drumm, drumm, drumm! A hajdu még kétszer, háromszor rápaskol a poczakos dob bérére s aztán elkiáltja magát: Ki ad többet érte.

Három-négy szatócsos zsidó állja körül a szegényes butor halmazt. Egyik közönyösen kormol bagós és piszkos pipájából, a másik meggyérült vörös hajszálai között babrál, a harmadik spekulálva rázza szurtos szakállát, a negyedik műértő szemeket vet az adó áldozatára.

Drumm! drumm! ki ad többet érte? A végrehajtó akta halmazába mélyed, egy öreg kopott diurnista készen tartja a czeruzáját s a dob ismételt drummolására csoportba verődik a lézengő csöcselék.

Ki ad többet érte? Az elhangzott dobverés után gyéren felhangzik itt is ott is: 10 krajczár, husz krajczár... aztán csend lesz. Várják, hogy a dobos üsse rá.

E pillanatnyi csendet valami elfojtott zokogás szakítja félbe, egy csendes, egy fájdalmas sziszzenés rezeg keresztül a légen, mintha valaki sirna...

A végrehajtó int és a dobos ráüti: drumm! drumm! drumm!

Mikor az ember megőrül. Mielőtt még nem volt akkora, szakasztott olyan volt mint más ember fia. Ugy evett, ugy

ivott, ugy beszélt, ugy tett, ugy járt, ugy aludt és ugy ébredt, mint egy... akárki.

De már megnőtt. Verset irt az újságba, darabot irt a színháznak és párbajt vívott. A nagyság egyéb kellekeit emlegetni fölösleges. Ennyi is eléggé mutatja, hogy ő már megnőtt.

Látjátok hogyan fogta a kést, villát, kanalat; látjátok hogyan emeli ajkaihoz a poharat. Minden mozdulata egy kérdőjel: bámultok engem?

Látjátok, hogy beszél? Fontoskodva, komolykodva, színezve, gesztikulálva. Átnéz a tömeg feje fölött és várja a meglepetés mozzanatát.

Hallottatok szeszélyeiről? Irtózik a hidegtől, rémülve szalad a melegtől; az utca zaja idegessé teszi s egy légyre revolvert ragad. A nagy szellemek tulérzékenyek és ingerültek. Vigyázatok, kiméjétek. Ha az utcán látjátok: emeljék meg alázatosan a kalapjaitok fölgy: Ah, ah!

Mikor temetnek. Fényes gyászpompá. Hat fekete ló üveges kocsiban viszi utolsó útján a boldogultat. Elöl ismerősök, barátok és tisztelők lassu tempóban lépkedő hosszú sora. Hátul a gyászoló rokonság; oldalt szanaszét az utca publikuma; ingyen látványosságokban gyönyörködő csöcselék.

Itt is, ott is megered a beszéd:

— Derék ember volt, — isten nyugasztalja szegényt.

— Kár volt érte! Vesztesége van a társadalomnak is.

— Egy emberrel kevesebb, egy kenyérrel több.

— Előbb is járhatott volna a halál.

— Önző, rossz ember volt. Hadd hulljon a fergese.

— Mindent egymaga fölfalt volna, nagy kár, hogy vagyonát nem vihete magával a jámbor.

— Mindenki megsiratta!

— A varju se károg utána!

Ha nem ismerted volna a boldogultat: kérdezősködj az emberektől...

T. P.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: **Ámor.**

— Nem, én nem birom tovább! Hallod nagyanyám! Én nem akarok itt maradni, itt, itt! a hol csak méreg és átok terem. El kell innen mennem, itt lélekzen sem tudok. De hát hallgass rám! Én emberek és pedig magyar emberek s nem francziák közt akarok élni, nem pedig emberfalók közt!

Az öreg Hoppopp Terkának érzékellen-sége tündezni kezdett. Mindig egy kanál bunnót szippantott fel s aztán sürűbb és nagyobb füstfelleget eregetett ki száján. Ez biztos jele a közeledő felindulásnak. Az izgatott leányka pedig ellenes érzelmeinek harcában nem vette azt észre, megint közelebb jött s a nagyanya lábaihoz ült.

A keserű dacz hangjában és magartatásában meg volt törve és szinte beteges lágy-ságot öltött magára.

— Oh kedves jó nagyanyám, kérlek, légy oly jó! Lásd Sándor meg én, mi olyan nagyon szeretjük egymást, igazán, hát nem vetted te azt észre? Az az öröm, ha Sándornak egy hóban egyszer szabad eljönnie! és most egészen ki akarod tiltani a házból! Az már mégis sok! Mit vétettem én hát ellened? hiszen én szeretlek s mindig tisztelni fogunk téged. Minden évben meglátogatunk, vagy tudod mit? Ah mily pompás gondolat! elviszünk téged magunkkal nagyanyácskám! igen? Azt a csodaszerű, gazdag Magyarországot majd meg fogod látni! Minden kövecsét, minden göröngyöt felreharítok az utból, nehogy lábad bele ütődjék.

Akkor bizonyára nem fogod többé mondani, hogy ott nincs Isten! Van pedig! a magyarok Istene. Ott, a hol minden oly szép, oly magasztos, oly gazdag! Oh hiába, én nem tudom leírni, milyen. Tudod-e Kamilla, az a hosszú, az ég felé meredező jegenyefasor házuk előtt, melynek vastag fatörzsei a távolban mindig vékonyabb-vékonyabbnak látszottak s a végén napfényből szőtt aranykapu? És vasárnap reggel, mikor a harangok megkondulnak s hívják a népet a reggeli imára! Oh annyira szeretném megint e harangszót hallani! Mily ajtatatosan mentünk e sudar fák alatt a templomba. És most? Oh kedves jó nagyanyám, mit tenél te, ha elvinnének hazából idegen országba s visszavágnál ah, oly forrón, hogy szinte lázasan dobogna szived és erővel ott tartanának?! Kedves jó nagyanyám, ugy vagyok én most, szólj, mit tegyek hát, oh mit tegyek?

Az öreg a mélyen felindult leánya felé fordítá fejét s lassan vette ki szájából a szép tajtpipát s a pipaszár hegyével mutatott a képre, mely előtt a lámpák égtek.

— Imádkoznám, — monda — térdelnék és imádkoznám addig, míg homlokomat és térdeimet vérgem dörzsölné a kőtalaj.

A leány felugrott, mintegy megvillanyozva, egy pillanat alatt ismét magához tért, gúnyosan kiálta:

— Oh azt elhiszem, s míg gondolataim megzavarodnának! En protestáns vagyok s nem térdelek semmiféle szentkép előtt!

Most Kamilla hirtelen felé fordulva inti.

— Az Istenért Rezeda, légy türelemmel.

— Hiszen türelmes vagyok! az elfojtott sirás tompán hangzott ki szájából s égremelt gyötört szemében leírhatatlan, erőszakosan fekezett türelmetlenség tükröződött, hiszen türelmes vagyok Kamilla!

Hopp hopp Terka a mély melancholiából végre fölészmelt. Kedély-felindulásának előjelül előbb hosszú vontatott panaszhangokat hallatott, aztán áttért a népies dalokra s minden versnek utolsó szavát oly hosszúra nyújtá, mint szobaleánya, midőn a szent Iván énekét más faluba küldi.

— Oh mi mindent kell nekem megérnem! Jaj nekem, egyetlen fiam meghalt! Hát nem volt neki mit ennie, mibe öltözködni? Nem volt hova lehajtsa fejét? Nem vétkeinek büntetésül ragadta-e el őt a fekete halál? Oh az elveszett fiú! Szent, ősi szokásainkat semmibe sem vette. A cselédséget, kik felett Isten akaratára szerint uralkodnia kellett, elbocsátotta. Idegen országokban ült átkozott, molyette könyvek mellett, a helyett, hogy itthon az ötödik parancsolat értelmében szegény anyja akaratának engedelmeskedett volna!

S most sokkal élesebb hangon folytató: — Hát nem hozott onnan egy reformáta-eretnek nőt feleségül? Oh az angyal a tüzes karddal kezében nem türhetett annyi bünt, kikergette őt a gazdagság paradicsomából és a büntetés vége? Isten elküldé a döghalált, egy éjjel oda lett mind a kettő: nő és férj! Isten irtalmazzon lelkeiknek!

Rezeda fel s alá járt a szobában, felindulása egyre fokozódék; most erőltetett nyugalommal állt meg az öreg előtt, de arca lázasan égett.

— Kedves, jó nagyanyám, atyám még Debreczenben megengedte, hogy összekelhetünk, csak próbara akart minket tenni, mert még nagyon fiatalok voltunk. Szava szent legyen előttünk!

— Hallgass! Az ifjabb az idősebb előtt menjen férjhez! Isten ments! Igen, atyád, mikor a vagyonnak vége lett, mit cselekedett? A helyett, hogy a gazdagokat és hatalmasokat fölkereste volna az országban és szépen kért volna valami jövedelmező hivatalt, mit cselekedett? Pénzért dolgozott, pénzért! mint egy paraszt. Pompás, gyönyörű élete egy magyar

nemesnek! Oh nemde, az ő nyomába kell lépni, meg kell hajolni előtte, mi?

— Bizony azt elhiszem, hogy atyám előtt meg kellett hajolni — kiálta Rezeda kitörő hevességgel, — ez ellen már nem is szólhatok!

A nagymama dühbe jött, Rezeda felé sújtotta a tajtpipát, mely lábai előtt darabokra tört, fenyegetőleg rázta száraz, ökölbe szorított kezét s éles metszetű vonásai rémletesen megélenkültek.

— Mit? te kutya kalvinista! Rögtön térdre borulsz a szent Magdolna képe előtt s bűnbánólag vered a melledet!

— Azt nem teszem!

— Te, nem teszed?

— Átkozott semmire kellő! — ordított az öreg.

A nagy lármára s kiabálásra bejött két leányeséléd s megállt az ajtónál. Szeliden forgó fekete szemek kérdőleg jártak körül: mi dolguk legyen itt.

A nagyanya hangját elfojtá a düh, csak oda mutatott mindkét kezével unokájára s hebegé:

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A táviratozó közönség figyelmébe.

A m. kir. kereskedelmi miniszter ur ő méltóságának f. évi június hó 8-án kelt 34080 számú magas rendelete értelmében, a f. évi július 1-től kezdve a táviratoknak táviratkézbesítő által történő díjmentes kézbesítésének köre csakis a város belterületére terjed ki.

Mindazon táviratokért, melyek a leadó távirada hivatal díjmentes kézbesítő körén kívül (pusztán, telepen, laktanyában, intézetekben, stb. vagy más községben) lakó czimzettnek szólnak hacsak »telegraph restant« nincsenek czimezve, avagy postán nem küldendők tovább, táviradai küldőncz díj jár, mely tekintet nélkül a távolságra, a napszámra és egyéb helyi körülményekre, a magyar szent korona egész területére nézve táviratonként negyven (40) krajczárban van megállapítva.

Ezen egységes és állandó táviradai küldőnczdíjat, mindenkor a feladónak kell lefizetnie akár hatóság legyen a czimzett, akár magán egyén; még pedig a távirat díjával egyszerre, egy összegben.

Ehez képest küldőnczettel kézbesítendő belföldi táviratok czime elé feladónak mindig ki kell írnia a »küldőncz fizetve« (H. p. — expres paye) megjelölést.

A kézbesítő táviradahivatal a beérkező küldőnczös táviratokat, ha 20 kilométert túl nem haladó távolságra szólnak vétel után rögtön, külön küldőnczettel tovább szállíttatja és kézbesített, ha pedig 20 kilométernél messzebb eső helyre szólnak, díjmentes ajánlott expressz levélként, postán a legközelebbi indítással azon postahivatalhoz továbbküldi, melynek kézbesítő körébe a rendeltetési hely tartozik. Ezen postahivatal a kölesönös táviratot beérkezése után azonnal expressz levélként illetve küldőnczettel házhoz kézbesített.

A hazai vasuti táviradák által kézbesítendő táviratokra nézve f. évi július 1-ével szintén az elmondott határozatok lépnek életbe, mindazonáltal oly eltéréssel, hogy a hasonló nevű községtől távol eső vasuti táviradaállomások díjmentes kézbesítő köre csakis az illető pályaudvar területére terjed ki és hogy innen a nevet adó községbe kézbesítendő táviratokért feladónak küldőnczdíj fejében, tekintet nélkül az állomásra és a távolságra, táviratonként

egységes tizenöt (15) krajczárt kell lefizetnie, illetve frank jegyekben lerónia.

Ezeknél fogva óhajtom értesíteni, illetve felhívni a táviratozó közönséget, hogy a kik a czimökre érkező oly táviratokat, melyek nem mint küldőncz el kézbesítendőek érkeztek a város belterületén kívül eső helyekre is (kertek, dohánygyár, István malom, légszeszgyár, nagyerdő stb.) küldőnczettel kívánják kézbesíttetni, ebbeli kívánságukat saját érdekekben sziveskedjenek írásban az alól irt hivatal tudomására hozni, kinyilatkoztatván egyszersmind azt is, hogy az alábbi értelemben esedékes küldőnczdíjat mindenemű czimökre szóló táviratért készséggel fizetendik.

Ily értelmű nyilatkozat hiányában mindazon magán táviratok, melyek a »küldőncz fizetve« (H. p.) megjelölés nélkül érkeznek be, posta útján kézbesíttetnek.

A város belterületén kívül eső helyekre szóló küldőncz fizetve (H. p.) megjelölés nélkül beérkezett, de mindazonáltal a czimzett kívánsága szerint küldőnczettel kézbesítendő táviratok küldőncz díjat czimzett a kézbesítés alkalmával, az egész országra egységesen megállapított kilométer pénzek alapján fizeti, a kézbesítés helyének tényleges távolsága után.

Az egységes kilométer pénz nappal 6, éjjel 8 krban van megállapítva a fent idézett 34080 számú miniszteri rendelettel.

Az éjjeli kilométer pénz csak akkor jár, ha a küldőncz az október hó 1-től márczius hó végéig terjedő téli félév alatt esti 5 óra után illetve reggel 6 óra előtt, az április hó 1-től szeptember hó végéig terjedő nyári félév alatt este 8 óra után, illetve reggeli 5 óra előtt indul ki a hivatalból a küldőnczös távirat kézbesítése végett.

Ha azonban ezen megállapított kilométer pénzért küldőncz nem volna kapható, a tényleg fenforgó körülmények és helyi viszonyoknak meg felelő s e tekintetben helyhaóságilag igazolható összegű küldőncz fizetendő.

Debreczen 1891. június 30.

M. kir. posta és távirada hivatal.

Oroszország terméskilátásai. Európai Oroszországban tudvalevőleg a kemény tél, kapcsolatban a tavaszi kedvezőtlen időjárassal, az őszi vetéseket tetemesen károsította. Azonban a május végén mindenütt megindult hó esőzések a még megmaradt őszi ziere jótékony hatással voltak. A tavasziakon is segített az eső, s azok eddig legalább jó termésre látszanak kilátást nyújtani. Délen, némely kerület kivételével, továbbá a közép és északi fekete föld vidékén az őszi vetéseket igen sok esetben át kellett szántani s tavasziakkal bevetni. Csekélyebb a kár a délnyugati kormányzóságokban: Podoliában, Kiewben, Poltawában és Wolhyniában, hol a vetések kielégítő, sőt részben jó eredméllyel kecségetnek. Hasonlóképen kielégítőn állanak a vetések ószaknyugaton s a balti tartományokban, míg a minszki és mohilewi kormányzóságokban gyenge közép-termet várnak. Keleten és délkeleten: az Ural bányakerületben, továbbá a közép- és alsó Wolga mentén, valamint a Don felső folyásánál a vetések jól állanak, csak a Tambow, Pensa, Szimbirsk és Kasán kormányzóságokban gyenge közepszerű az őszi vetések állása. Cis-Kaukaziában és a doni kozákok déli kerületében az eső folytán jó termésre számítanak.

Budapesti gabonatözsde. Július 1-én. Buza tavaszra —— pénz, —— áru máj.—jun. 8.96 pénz, 8.98 áru, őszre —— pénz —— áru. Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 5.83 pénz, 5.85 áru. Zab őszre 5.60 pénz, 5.65 áru. Kaposztarepeze aug.—szep. 15.80 pénz, 15.90 áru.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
Junius 30.

a) Hizott sertés árak: I Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronkint 300-400 kg-on felüli súlyban) 42.—43.50. 2) Öreg közép (páronként 300-400 kg-súlyban) — 3) Fialat nehéz (páronként 320 kg-on felüli súlyban) 45.—45.50 4) Fialat közép (páronként 251-320 kg-r, súlyban 46.—47.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 kg-ig terjedő súlyban) 47.—48.— II Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 kg-on felüli súlyban) 42.—43.— 7) Közép (páronként 220-280 kg-r, súlyban) 45.—46.— 8) Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 47.—47.50. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 kg-on felüli súlyban, — 46.— 10) Közép (páronként 220-260 kg-r, súlyban) 46.—46.50— 11) Könnyű (páronként 220 kg-ig terjedő súlyban) 47.— Sertés létszám: június 26 napján volt készlet 139,378 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalálni való sertés — — — — malac (4-11 hónapos korban) felhajtott 4290 drb.

Debreczeni ingatlanok forgalma

a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi június 20-27-ig.

Lukács Ármin és neje Popper Jeni veszik Szikszay József és neje Gál Jozseffa házat és ondódi földet 16750 frtért.
Tóth József és neje Nádudvari Julianna veszik Dancsházi Zsuzsanna Szabó Imréné és és társa tőczős-kerti szőlőjét 120 frtért.
3. Hegedüs Lajos és neje Szabó Julianna veszik öz. Hegedüs Józsefné Jándi Zsuzsanna házat 1100 frtért.
Faragó István és neje Kovács Julianna veszik öz. Komádi Gáborné Debreczeni Sára és társa homokkerti szőlőjét 950 frtért.
Gréh Mihály és neje Nagy Róza veszik Berényi Gábor és neje Nagy Paulina házat ondódi és új földével 7000 frtért.
Nagy Eszter veszi Nagy Mihályné Kovács Sára 9 boglyás kaszálóját ajándékozás címén.
Keszler Jakab és neje Haviár Karolin veszik Dömsödi Ferenc és neje Szücs Julianna ondódi szántó földét 900 frtért.
Özv. Szabó Mihályné Batiz Zsuzsanna és Irányi Dénesné Hegedüs Anna veszik Borsi Dániel és neje Szathmári Terézia homok-kerti szőlőjét 900 frtért.

A közönség rovata.

Elismerés egy híró iránt.

H-Nánásról vettük a következő sorokat: Elszomorítólag hatott ránk, nánási lakosokra, azon hírlapi cikk, mely szerint általunk annyira szeretett és a legmélyebben tisztelt kir. járásbírósi albirónk, Dr. Hrehus Viktor ur eltételek innen a debreczeni kir. törvényszékhez. Bármennyire kívánunk neki sok szerencsét, s bármennyire örülünk előhaladásán, de annyira fáj szívünknek az, hogy méltán és egész büszkeséggel mondhatjuk, miszerint ha Magyarországon lehetett együtt olyan két járásbíró, mint Hajdu-Nánáson, de már igazságszeretőbb, humánus bánásmódu, igazi lelkes férfiak jobbak alig akadnak, mint szeretve tisztelt Beöthy Gábor járásbíró és Dr. Hrehus Victor albiró urak, kiknek a polgárság oly nyugodtan adta magát karjaik közé, oly bizalommal van irántuk, mint gyermek lehet az ő szerető atyja iránt.

De ha szívünkben ohajtjuk kedves albirónknak előléptetését és örülünk azon, annál jobban remegünk, hogy szeretett járásbíróntól hasonló módon történhetik megválásunk, mitől Isten örizzen minket!

Azért elbocsátunk kedves albirónk, a hová sorsa és szerencséje vezérli s kívánunk sok örömet és boldogságot!

Számos polgárok nevében:
Udvarhelyi József,
a függetlenségi kör alelnöke.

VASUTI MENETREND.

Debreczenből indul:

Budapest felé (gyv)	d. e.	8 ó. 44 p.
" " " "	éjjel	10 ó. 31 p.
B.-Pest-N.-Várad felé	d. e.	12 ó. 52 p.
Csak Nagy-Várad "	d. u.	3 ó. 34 p.
Szatmár felé (Er-Mihályf.)	reggel	3 ó. 9 p.
" " " "	d. u.	3 ó. 24 p.
" " " "	este	7 ó. 45 p.
Kassa felé	reggel	4 ó. — p.
" " " "	reggel	8 ó. 32 p.
" " " "	d. u.	3 ó. 39 p.
" " " "	este	7 ó. 40 p.
Nánás felé: (m. á. vasutól reggel	d. u.	5 ó. 48 p.
" " " " (vásártérről reggel	d. u.	3 ó. 19 p.
" " " " (" " " " reggel	d. u.	6 ó. 08 p.
" " " " (" " " " este	d. u.	3 ó. 35 p.

Budapestről Debreczenbe indul:

személyvonat reggel 8 ó. 30 p.	Este	7 ó. — p.
" (gyorsv.)	d. u.	2 ó. 05 p.
este (gyorsvonat)		9 ó. 15 p.

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől	d. u.	3 ó. 09 p.
" " gyorsvonat	este	7 ó. 06 p.
Budapest N.-Várad f. (gyorsv.)	éjjel	2 ó. 44 p.
Csak Nagy-Várad felől	reggel	7 ó. 42 p.
Szatmárról	reggel	8 ó. — p.
" (Ermihályfalva felől) délben	d. u.	12 ó. 31 p.
" (Ermihályfalva felől)	este	10 ó. 16 p.
Kassáról (gyorsv.)	reggel	8 ó. 06 p.
" " " "	d. u.	12 ó. 36 p.
" " " "	este	7 ó. 20 p.
" " " "	este	10 ó. 21 p.
" (m. á. vasúthoz reggel	d. u.	8 ó. 17 p.
" " " " este	d. u.	6 ó. 05 p.
Nánásról (vásártér reggel	d. u.	8 ó. 09 p.
" " " " este	d. u.	5 ó. 56 p.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu fõmunkatárs.

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádog-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári árakon

szolgálok.

Debreczen, 1891. június hó.

251 10 lfj. Pájer József.

Igen jutányos árban és tisztességesen lehet

temetkezni

bármely osztályu családnak a debreczeni asztalos-egylet temetkezési intézetében

Kenyéripiaez-tér Tisza-ház

Kovács Mihály fűszerkereskedése szomszédságában.
299 10-5

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N-VÁRAD

Kistemplom-bazár.

Francia batist

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházásitási kelengye

teljes kiállításal.

Vászon, kész fehérenemű, divat-rövidáru butor-szővet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plus

NYÁRI PAPANOK

274 és mindenféle 11 **fürdő cikkek.**

Eladó vagy bérbe kiadó majorsági föld.

A nagyvárad-utcai homok-hordó hegyenél **50 kat. homok föld** — ugy sertéshizlálónak, mint szántásra alkalmas terület, — belőle 30 hold szőlő-ültetésre is használható, a többi erdőtest, — van benne egy darab szőlő és gyümölcsös több ezer darab ültetvényvel s el van látva **kőházzal** — szabad kézből jutányosan eladó, vagy bérbe kiadó.

Tudakozódhatni **Szentesi Istvánnál** Varga-utca 2526. sz. a. 245. 3-1.

Leszállított árak!

Július 1-től kezdve az idény előhaladtával

divatos női ruhaszővetek,

MOSÓ VOILE-ok,

Valódi francia batist,

Zephirek és atlas szatinek

rendkívül leszállított

árakon kaphatók:

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, ROZSATÉR.

Férfi chifon-ingek

gallér vagy a nélkül 1-50, a hírneves Schroll-féle chifonból, három minőségben, 1-90, 2-20, 2-60.

**Gallérok, kézelők,
ZSEBKENDŐK**
MINDEN ÁRHOZ.

Harisnyák
urak, nők, gyermekek részére.

**CZÉRNA- és SELYEM-KEZTYŰK,
napernyők,
ESERNYŐK**

legolcsóbb beszerzési forrása

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÉGNÉL

Debreczen, Rózsater.

202

39

Ujjonnan nyílt üzletemben van szerencsém ajánlani a légmentesen elzárható

uj patent befőttös üvegeimet,

továbbá **közönséges sima fenekű** igen esinos alakú **beföttös, cukros, lekváros és ugorkás üvegeimet**

rendkívüli olcsó árban.

Mély tisztelettel

Lám Sándor.

Uj üzlethelyiségem: Hatvan- és Placz-utca sarkán, Tóth Gyula házában, Szabó Zsigmond fűszerüzlete mellett. 322 2

Legujabban szabadalmazott

**mosógépek,
kerti lóczák,**

**KERTI BUTOROK,
jégszekrények,**

TIZEDES MÉRLEGEK,
mezőgazdasági eszközök,

a legjobb kaszák

írásbeli jótállással,

vas- és kátránytető-lemezek,

valódi „FUCHS“-féle

rokás jegyü szerszámok

minden iparághoz.

Minden vasáruba vágó czikkek

legolcsóbb beszerzési forrása.

Képes árlap, kívánatra, bérmentve küldetik.

TÓTH GYULA

273 100-58

ELŐBB

TÓTH LAJOS ÉS TÁRSA

vaskereskedése Debreczen, főpiacz városház és czegléd-utca sarkán.

